

[Formanden.]

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om børnetilskud.

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om lempelse af beskatningen af merindtægt for skatteåret 1959-60.

7) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om eftergivelse af kommunehjælp og om ekstraordinær adgang til folkepension.

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende børneforsorgens administration m. v.).

Mødet hævet kl. 17²⁵.

71. møde.

Onsdag den 26. marts kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1957 til 31. marts 1958.

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om etablering af jernbane- og automobiltørgesarten over Femer Bælt, udgående fra Rødby Havn, med tilhørende jernbane- og motorvejsforbindelser.

I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende den af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1947 vedtagne konvention nr. 81 om arbejdstilsyn inden for industri og handel.

Medlemmer af folketinget Ragnhild Andersen, Alfred Jensen og Aksel Larsen har meddelt mig, at de ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om en særlig ydelse til folke- og invalidepensionister, kronisk syge og enlige mødre.

Medlemmer af folketinget Erik Eriksen, Axel Kristensen, Poul Møller, Sønderup, Poul Sørensen og Thestrup har meddelt mig, at de ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om bortfald af ydelser til stabiliseringslån for skatteåret 1958-59.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendoms-skatte m. v. har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om sømandsskat har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1957 til 31. marts 1958.*

For drifts- og anlægsbudgettets vedkommende er forslaget ensbetydende med, at den på finansloven budgetterede merindtægt på 420,4 mill. kr. forhøjes til 586,8 mill. kr., idet der i forhold til finansloven budgetteres merindtægter på 298,9 mill. kr. og merudgifter på 132,5 mill. kr.

Merindtægterne fordeler sig med 257,1 mill. kr. på § 1, skatter og afgifter, 11,5 mill. kr. på § 4, andre indtægter, og 30,3 mill. kr. på §§ 24-26, fonde m. v. Indtægtsforøgelsen på § 1 fremkommer som forskellen mellem en merindtægt på 312,1 mill. kr. på forbrugsafgifter m. v. og en mindreindtægt på 55 mill. kr. af indkomst- og for-

[Finansministeren.]

mueskatter. Af sidstnævnte indtægtsnedgang skyldes dog 35 mill. kr. en forøget overførsel af midler til den fælleskommunale udligningsfond, og denne overførsel er i øvrigt den væsentligste årsag til den omtalte merindtægt på §§ 24-26.

Den nævnte indtægtsfremgang på 312,1 mill. kr. på forbrugsafgifter m. v. skyldes for et væsentligt beløbs vedkommende provenustigninger i forbindelse med lovene af juni-juli 1957, idet der med de herved gennemførte afgiftsforhøjelser ventes at indkomme 44 mill. kr. mere i afgifter af vin, øl og spiritus og 65 mill. kr. mere i tobaksafgifter, samtidig med at omlægningen fra den tidligere dollarpræmieordning til en forhøjet omsætningsafgift ved indkøb af motorkøretøjer medfører, at omsætningsafgifterne i dette finansår ventes at indbringe 100 mill. kr. mere end budgetteret på finansloven. De nævnte love skulle således medføre en merindtægt på i alt 209 mill. kr. Jeg finder dog anledning til i denne forbindelse at fremhæve, at indbetalingen under den tidligere dollarpræmieordning samtidig bortfalder, idet jeg samtidig minder om, at denne indbetaling aldrig har været optaget på bevillingslovene. De øvrige forøgelser af provenuet af forskellige afgifter fordeler sig med 30 mill. kr. på toldindtægterne, 41 mill. kr. på provenuet af afgifterne i henhold til lovene af marts 1955, 16 mill. kr. på vægtafgift af motorkøretøjer og 10 mill. kr. på chokolade- og sukkervareafgift, i alt 97 mill. kr., hvortil kommer en række mindre reguleringer.

Drifts- og anlægsbudgettets udgiftsside ventes som omtalt at stige med 132,5 mill. kr. Denne nettoudgift fremkommer imidlertid som forskellen mellem ret betydelige reguleringer i op- og nedadgående retning. På §§ 2 og 3 regnes der således med mindreudgifter på henholdsvis 30,3 og 29,9 mill. kr. i forhold til finansloven. For § 2s vedkommende skyldes forbedringen i alt væsentligt en påregnet fremgang på statsbanernes budget, og på § 3 ventes renteindtægten af boligstøttelån at indgå med 24 mill. kr. mere end budgetteret på finansloven. Også §§ 21 og 22, forsvarsministeriet og finansministeriet, udviser mindreudgifter, nemlig 18,6 mill. kr. for forsvarsministeriets vedkommende og 128,4 mill. kr. på

finansministeriets budget. Sidstnævnte udgiftsnedgang skyldes, at de på finansloven opførte reserver på i alt 150 mill. kr. til imødegåelse af tillægsbevillinger og løn- og prisstigninger udtages; samtidig forøges udgiftsbevillingerne på § 22 med 21,6 mill. kr., hvilket foruden løn- og prisstigninger skyldes en udgift til Den internationale Valutafond på 2,4 mill. kr. samt omkostninger ved administration af sparebevisordningen på 5,7 mill. kr.

Forsvarsudgifterne er på finansloven opført med i alt 982 mill. kr., idet forsvarsministeren ved en tekstanmærkning samtidig blev bemyndiget til at gennemføre sådanne forholdsregler, at der kunne opnås en besparelse på i alt 60 mill. kr. På tillægsbevillingslovsforslaget nedsættes driftsudgifterne på § 21 med ca. 19 mill. kr. og forsvarrets anlægsudgifter på § 27 I. 29. med ca. 24 mill. kr., således at de samlede forsvarsudgifter for hele finansåret reduceres til 939 mill. kr., som imidlertid indbefatter 11 mill. kr. til anlægsarbejder, der finansieres af counterpart-midler, og 6 mill. kr. til FN-kommandoet, idet disse i alt 17 mill. kr. er forudsat afholdt uden for det reducerede rammebudget på 922 mill. kr.

Jeg skal herefter omtale de væsentligste forhøjelser af drifts- og anlægsbudgettets udgiftsside.

Arbejds- og socialministeriets udgifter budgetteres nu 159 mill. kr. højere end på finansloven, hvilket bl. a. skyldes 36 mill. kr. til en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere, ca. 18 mill. kr. til forskellige udgifter inden for særforsorgen og ca. 88 mill. kr. til folkepensionen. Sidstnævnte udgiftsstigning må bl. a. ses på baggrund af de forhøjelser, der er indtrådt som følge af stigningerne i januar- og julipristallet 1957, hvortil kommer en fremskyndet refusion af de kommunale udgifter på dette område. For undervisningsministeriets vedkommende har lønstigningen, specielt tilskud til lærerlønninger, i forbindelse med øgede udgifter ved rigshospitalet og visse andre reguleringer nødvendiggjort merbevillinger på i alt ca. 65,5 mill. kr., og handelsministeriets og justitsministeriets budgetter viser udgiftsstigninger hver på ca. 10 mill. kr., hvilket for handelsministeriets vedkommende i første række skyldes forøgede udgifter til tekniske skoler samt handelsskoler

[Finansministeren.]

og handelshøjskoler, medens merudgiften under justitsministeriet i det væsentlige skyldes lønstigninger.

Som før omtalt er forsvarrets anlægsudgifter nedsat med ca. 24 mill. kr., og på anlægsbudgettet ophæves endvidere den på finansloven opførte reserve på 60 mill. kr. Heroverfor står imidlertid øgede anlægsudgifter på andre områder på tilsammen ca. 68 mill. kr., hvoraf 30 mill. kr. vedrører udbygningen af Kastrup lufthavn, 6 mill. kr. fremskyndelsen af atomstationen ved Risø og 14 mill. kr. den under undervisningsministeriet hørende udbygning af den højere undervisning og den videnskabelige forskning.

Om bevægelserne på statens formue- og kapitalkonti skal jeg bemærke, at udbetalinger af statsudlån nu ventes at blive ca. 40 mill. kr. mindre end forudsat på finansloven; idet udbetalinger af boligstøttelån ventes at blive 75 mill. kr. mindre, medens andre udlån, herunder Marshallån, ventes at blive 35 mill. kr. højere. På finansloven er der budgetteret en stigning i den indenlandske statsgæld på 281 mill. kr., medens der nu kun regnes med en stigning på 166 mill. kr., idet optagelse af nye lån budgetteres 98 mill. kr. lavere og afdragene 17 mill. kr. højere.

Tillægsbevillingslovforslaget er som helhed udtryk for en fortsat konsolidering, og jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om etablering af jernbane- og automobilfærgefarten over Femer Bælt, udgående fra Rødby Havn, med tilhørende jernbane- og motorvejsforbindelser.

Da Gedser-Grossenbrode overfarten blev åbnet den 15. juli 1951, var der mellem de danske og tyske jernbanestyrelser enighed om, at denne kun kunne være en foreløbig løsning, men at det endelige mål måtte være oprettelsen af fugleflugtlinjen mellem Rødby Havn og Puttgarden.

Trafikken på Gedser-Grossenbrode ruten er siden dens åbning steget meget stærkt, og med indsættelsen af den nye tyske „dobbeltdekker“-færge „Theodor Heuss“ er grænsen for kapaciteten af de eksisterende

færgelejer i Gedser i virkeligheden overskredet, idet de tre færger, der nu anvendes på ruten, kun kan benytte vestre færgeleje, for hvilket man ikke har noget reserveleje i tilfælde af beskadigelser el. lign. Dertil kommer, at havnen i sin nuværende skikkelse er for lille med deraf følgende vanskelige besejlingsforhold for de store færger på overfarten.

En fortsat afvikling via Gedser-Grossenbrode af den stigende trafik over Østersøen til Vesttyskland vil derfor nødvendiggøre bekostelige ændringer af Gedser havn for at skaffe plads til et tredje færgeleje og bedre besejlingsforhold. I forbindelse hermed skal der endvidere foretages en større ombygning af jernbanestationens spornet. Udgifterne til ombygning af havnen med nyt færgeleje og ændring af stationens sporanlæg m. v. vil udgøre ca. 25 à 30 mill. kr. Ydermere vil det som følge af Gedser-Grossenbrode rutens lange sejldistance blive nødvendigt i en nær fremtid at anskaffe en ny dansk færge til denne overfart, og dette vil medføre en yderligere udgift på ca. 30 mill. kr.

Alt i alt vil en fortsat anvendelse af Gedser havn som udgangspunkt for trafikken til Vesttyskland således fra dansk side kræve en investering på ca. 55 à 60 mill. kr. i de nærmeste år.

Når dette tages i betragtning, må det derfor hilses med tilfredshed, at man efter de forhandlinger, jeg havde med den tyske forbundstrafikminister ved et møde i Hamborg den 1. april f. å., fra tysk side er villig til nu at virkeliggøre fugleflugtlinjen, således at trafikken mellem det østlige Danmark og Vesteuropa kan flyttes til den kortere overfart mellem Rødby Havn og Puttgarden.

Fra tysk side ønskede man dog først de økonomiske og tekniske forudsætninger for den nye overfarts etablering nærmere undersøgt gennem et embedsmandsudvalg, og disse undersøgelser er nu så vidt tilendebragt, som der er opnået enighed om, at arbejderne bør påbegyndes allerede i 1959.

På dansk side blev såvel jernbane- som motorvejsanlæggene sat i gang efter vedtagelsen af lov nr. 6 af 3. januar 1941 om tilvejebringelse af en jernbane- og automobilfærgefart over Femer Bælt, udgående fra Rødby Havn, med tilhørende jernbaneforbindelse og lov nr. 191 af 17. april 1941 om